

**KRAJOWA RADA
BIEGŁYCH REWIDENTÓW**

w miejscu

W związku z wymogiem wynikającym z § 12a ust.7 Statutu Polskiej Izby Biegłych Rewidentów w brzmieniu ustalonym po zmianach dokonanych uchwałami Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Biegłych Rewidentów z dnia 19 czerwca 2018 r., zatwierdzonych przez KNA w dniu 5 września 2018 r. oraz w związku z § 22 Regulaminu działania Krajowego Rzecznika Praw Biegłych Rewidentów, stanowiącego załącznik do uchwały nr 1132/17a/2020 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 29 września 2020 r. – w załączeniu przekazuje się Sprawozdanie z działalności Krajowego Rzecznika Praw Biegłych Rewidentów za rok 2020.

**Sprawozdanie z działalności
Krajowego Rzecznika Praw Biegłych Rewidentów za rok 2020**

I. Wprowadzenie

Institucja Krajowego Rzecznika Praw Biegłych Rewidentów (dalej: „KRPBR” lub „Rzecznik”) jest pewnego rodzaju eksperymentem, zainicjowanym zmianami w Statucie Polskiej Izby Biegłych Rewidentów (dalej: „PIBR”), wprowadzonymi uchwałą nr 6/2018 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Biegłych Rewidentów z dnia 19 czerwca 2018 r., zatwierdzoną przez KNA w dniu 5 września 2018.

Stosownie do § 12a ust.6 Statutu PIBR – Krajowa Rada Biegłych Rewidentów (dalej: „KRBR”) w dniu 7 maja 2019 ustaliła uchwałą nr 3593/54/2019 Regulamin działania KRPBR, zmieniony następnie uchwałą nr 1132/17a/2020 KRBR z dnia 29 września 2020 r.

W związku z § 12a ust.1 Statutu PIBR – Krajowa Rada Biegłych Rewidentów w dniu 12 lutego 2020 r. dokonała wyboru KRPBR, a jego zastępcy w dniu 5 marca 2021 r.

Pierwszy rok funkcjonowania KRPBR był okresem szczególnym – ze względu na pandemię. Niniejsze sprawozdanie zawiera informacje o tym, jakie zadania Rzecznik w roku 2020.

II. Zadania realizowane przez KRPBR w roku 2020

Zadania Rzecznika nakreślone w § 12a ust. 3 statutu Izby były określone przy odmiennym stanie prawnym – w roku 2019 weszła w życie ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1571). Zmiany dotyczyły w szczególności organizacji i finansowania nadzoru i konsekwencji finansowania działalności Izby.

Rzecznik w 2020 r. działał jednoosobowo, zastępcę Rzecznika powołano w marcu 2021 r. W tych okolicznościach Rzecznik skupiał się na priorytetowych, jego zdaniem – problemach. Przy tych uwarunkowaniach realizacja w 2020 r. zadań, wyznaczonych Rzecznikowi przez Statut, przedstawiała się następująco:

1. monitorowanie uregulowań prawnych pod kątem ochrony praw biegłych rewidentów oraz sygnalizowanie pozostałym organom Izby potrzeby zmian tych uregulowań:

Rzecznik brał udział we wszystkich posiedzeniach KRBR, był aktywnym członkiem Komisji standaryzacji i innych zespołów. Uczestniczył w różnych spotkaniach roboczych, także z przedstawicielami Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego (dalej: „PANA”) i MF.

Kiedy pojawiły się informacje o oczekiwaniach PANA co do zakresu informacji na etapie planowania kontroli, czasie dostarczenia tych informacji, obszernych załącznikach – Rzecznik, tak jak i członkowie KRBR zwracał uwagę na czas czasu przekazywania informacji i ich zakres (dyskusyjnym jest zakres tych informacji w aspekcie potrzeb planowania kontroli)¹.

¹ Pierwsza wersja formalnie opublikowanego „Wykazu dokumentów i informacji związanych z zaplanowaniem kontroli” wraz załącznikami została opublikowana na stronie PANA w lipcu 2020. Obecnie dwie wersje wykazu – dla FA badających JZP i FA nie badających JZP zawarte są w opracowaniu PANA „Polityki i procedury zarządzania systemem kontroli i przeprowadzania kontroli Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego” – marzec 2021.

Problematyka będąca przedmiotem szczególnego zainteresowania Rzecznika dotyczyła skalowalności, nieważności badania z mocy prawa, minimalnego wynagrodzenia, pracochłonności, uprawnień biegłych rewidentów seniorów, zastąpienia biegłego rewidenta, sprawozdania z działalności FA. Rzecznik zwracał uwagę na problemy tworzenia komunikatów i innych informacji „czytelnych” dla biegłych rewidentów funkcjonujących w małych i średnich firmach audytorskich.

2. monitorowanie procedur stosowanych do postępowania dyscyplinarnego lub administracyjnego wobec biegłych rewidentów i firm audytorskich oraz sposobu jego prowadzenia, a także linii orzeczniczej w tych sprawach, oraz kierowanie wystąpień w tym zakresie do właściwych organów Izby.

Rzecznik był w bieżącym kontakcie z KRD i KSD w zakresie procedur prowadzonych postępowań dyscyplinarnych. Ustalono stan aktualny w zakresie listy obrońców z urzędu. Wspólnie z KSD planowano aktualizację tej listy i szkolenie obrońców z urzędu - ze względu na pandemię sprawa została zawieszona.

W roku 2020 PANA była na etapie organizowania swojej działalności stąd nie monitorowano postępowań dyscyplinarnych prowadzonych przez PANA – pierwsze informacje w tej sprawie są oczekiwane zgodnie z art. 90 ust. 5 UoBR.

3. prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych związanych z ochroną praw biegłych rewidentów.

Jednym z pierwszych działań Rzecznika było organizowanie wsparcia biegłych rewidentów w przygotowaniu się do zmian w zakresie kontroli działalności firm audytorskich i świadczonych przez nie usług rewizyjnych. W tym celu zwrócono się do byłych kontrolerów KKN z ankietą z pytaniami dotyczącymi możliwości: oceny SWKJ, oceny dokumentacji działalności FA, przeprowadzenia kontroli testowej działalności FA, jej SWKJ oraz wybranej dokumentacji badań, udzielania konsultacji dla FA w trakcie kontroli oraz pomocy FA w przygotowaniu zastrzeżeń do protokołu z kontroli. Ankietę wysłano do 73 byłych kontrolerów KKN, pozytywną odpowiedź otrzymano od 23 osób. Z ankiety wynika, że zainteresowanie takim wsparciem byłoby, gdyby mogło być finansowane ze środków Izby. Z uwagi na problem z ustaleniem odpłatności i odpowiedzialności za tego typu wsparcie – sprawa pozostaje w zawieszeniu.

Rzecznik współpracował z Komisją szkoleniową i Centrum Edukacji w zakresie tematyki szkoleń, materiałów szkoleniowych i autorów materiałów szkoleniowych, był recenzentem materiałów ODZ „Wymogi dotyczące organizacji firm audytorskich i dokumentacji zleceń z uwzględnieniem aspektów kontroli”. Rzecznik spotykał się z biegłymi rewidentami RO w Łodzi i we Wrocławiu. Sugerował zróżnicowanie wymagań w zakresie obowiązkowego doskonalenia zawodowego dla biegłych wykonujących i nie wykonujących zawód.

4. udzielanie wsparcia biegłym rewidentom w zakresie rozwiązywania spraw spornych przy zastosowaniu alternatywnych metod rozwiązywania sporów.

Do Rzecznika w roku 2020 żaden wniosek o wsparcie w tym zakresie nie wpłynął.

5. udzielania porad w sporach dotyczących biegłych rewidentów, prowadzonych poza samorządem biegłych rewidentów.

Rzecznik brał udział w udzieleniu wsparcia biegłej rewident w konflikcie z badaną jednostką – konkretnie osobie występującej w imieniu badanej jednostki bez uprawnień do takiego występowania. W roku 2020 inne wnioski do Rzecznika dotyczące takiej porady nie wpłynęły.

6. pełnienie funkcji przedstawiciela społecznego w postępowaniu sądowym i pozasądowym, w tym w postępowaniu dyscyplinarnym oraz pełnomocnika w postępowaniu administracyjnym.

W roku 2020 nie wystąpiły sytuacje wymagające takiego zaangażowania Rzecznika.

7. Krajowy Rzecznik Praw Biegłych Rewidentów podejmuje działania z inicjatywy własnej, na wniosek biegłego rewidenta lub innego organu Izby, gdy w jego ocenie występują okoliczności uzasadniające reprezentowanie członka Izby, lub gdy zachodzi potrzeba ochrony jego interesów.

W roku 2020 nie wystąpiły takie aktywności Rzecznika.